

250
ÉVES
A SEMMELWEIS
EGYETEM
1769 – 2019

SEMMELWEIS EGYETEM
FOGORVOSTUDOMÁNYI KAR

GYERMEKFOGÁSZATI ÉS
FOGSZABÁLYOZÁSI KLINIKA

Képes Zoltánné Vera
Intézetvezető Asszisztens
OC Vezető Asszisztens

Szabóné Záhonyi Éva
Gábor Melinda

250
ÉVES
SEMMEIWEIS
EGYETEM
1769-2019

A Gyermekfogászat tárgya, jelentősége és összefüggései

Dr. med habil Rózsa Noémi Katinka MSc, PhD

Egyetemi docens

Ép vagy szanált tej- és maradófogak

A Gyermekfogászat tárgya

≈ „a gyermek fog- és szájbetegségeinek, azok gyógyítási módszereinek és a megelőzési lehetőségeinek ismerete.”

- *Komplex fogorvosi terület;*
- *Gyermekkori sajátosságok;*
- *Feltételezi a fogazat és az állcsontok fejlődésének alapos ismeretét;*
- *A gyermek lélektana;*
- *Gyermek- és ifjúsági fogászat – önálló szakterület.*

A Gyermekfogászat jelentősége

- *Felnőttkorban mutatkozik meg;*
- *Korai, ellátatlan gyermekkori caries – komoly következmények;*
- *Caries: 6. életév: 85%, 10. életév: ≈ 100%*
- *Megoldás:*
 - *Jól megszervezett és működőképes ellátás;*
 - *Eredményes, hatékony prevenció;*
- *Újjászervezés, fejlesztés – komplex feladat:*
 - *Szűrővizsgálatok – pandémia közben/után?*

A Gyermekfogászat összefüggései

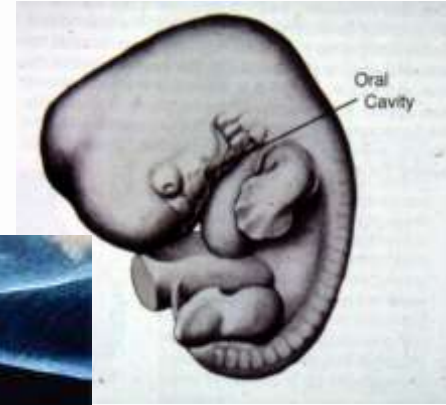
- *Összefüggések és egymásra hatások;*
- *Fogágybetegségek:*
 - *Ínygyulladás prevalenciája 6 éves korban kb. 40%!*
 - *Agresszív parodontopathiak: „juvenilis parodontitis”;*
- *Fogazati anomáliák: torlódások, foghiányok;*
- *Differenciáldiagnosztika;*
- *Góckérdés! (Góckeresés)*

A fogak fejlődése

6 hetes magzat

Fogfejlődési rendellenességek!

- Sajátosságok ⇒

Korai gyermekkori caries (WHO: ECC -Early Childhood Caries)

Caries circularis

⇒ Korcsoport: 0-18 év

- Szájhygiéne;
- Felnőttkori ép fogazat;
- Félelem, szorongás?

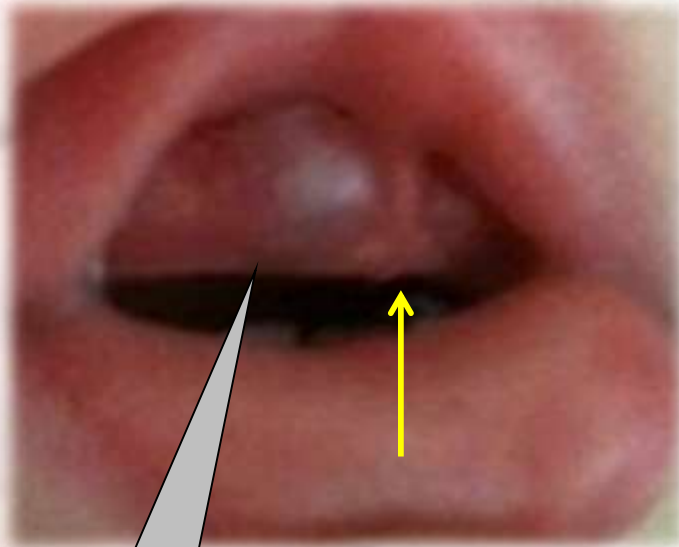

Újszülött: 1 éves korig

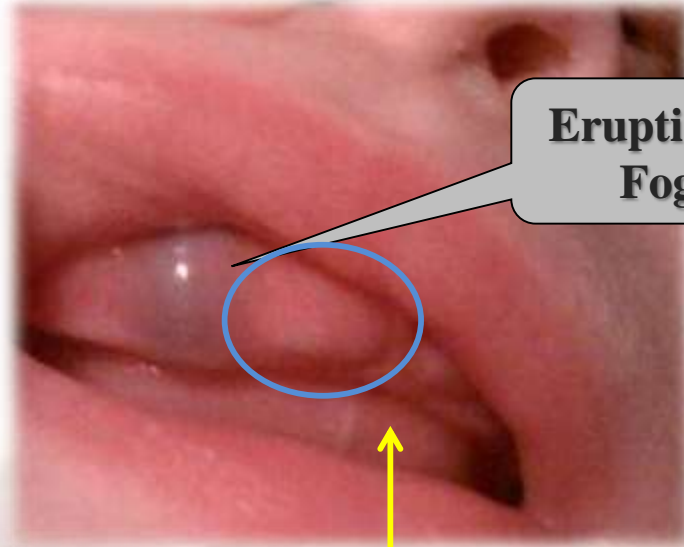
- Testhossz: születéskor: 45-55 cm, 12 hó: 70-80 cm
- Súly: születési 3-4 kg, 12 hó 8,5-11 kg;
- Oralis struktúrák fejlődése: 6.-8. hó: az első tejfogacskák előtörése!!!
 - Növekedés;
 - Táplálkozás;
 - Környezet;
 - Légzés;
 - Hangképzés.

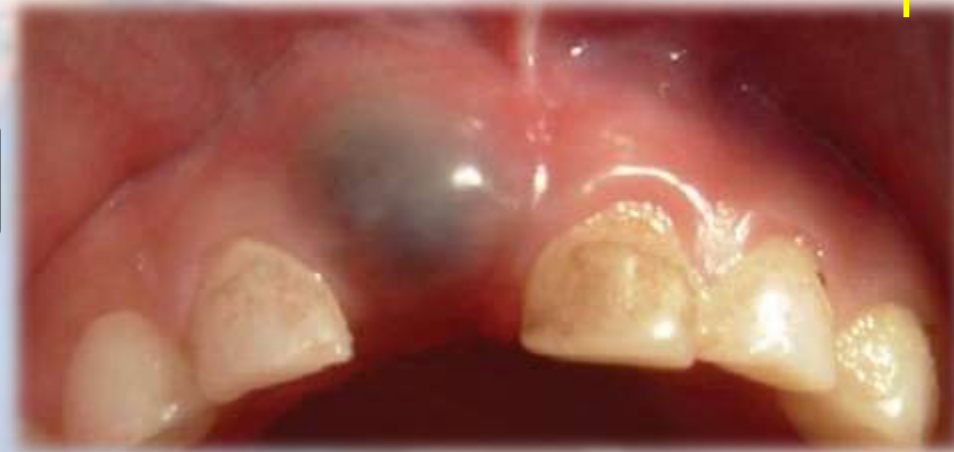
A fogáttörés zavarai

**Eruptiós ciszta
Fog 51**

**Eruptiós ciszta
Fog 52?**

Kisgyermekkor: 1-3 életkor

- Testhossz: 12 hó 70-80 cm, 3 év 90-102 cm;
- Testsúly: 12 hó 8,5-11 kg, 3 év 12,5-1,7 kg.
- Tejfogak áttörése!!!
 - Növekedés;
 - Táplálkozás;
 - Környezet;
 - Légzés;
 - Hangképzés.

Kisgyermekkor: 1-3 életkor

- Tejfogak áttörése!!!

Korai gyermekkori caries – ECC

Caries circularis

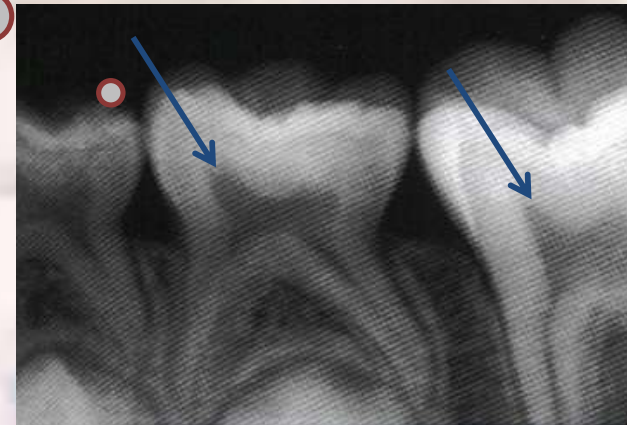
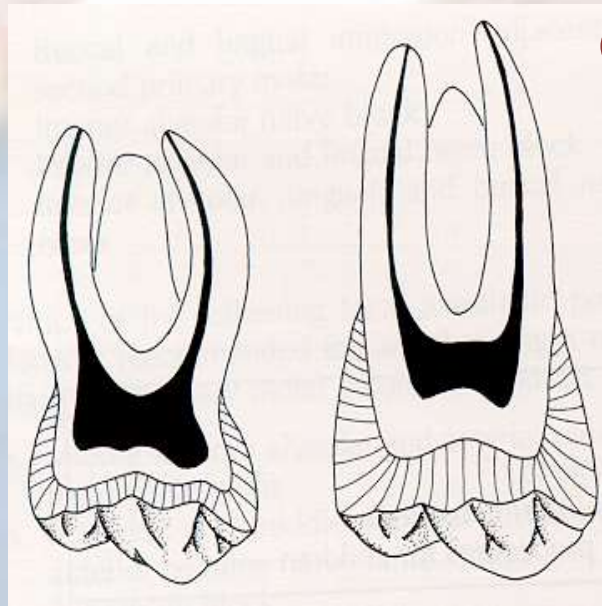
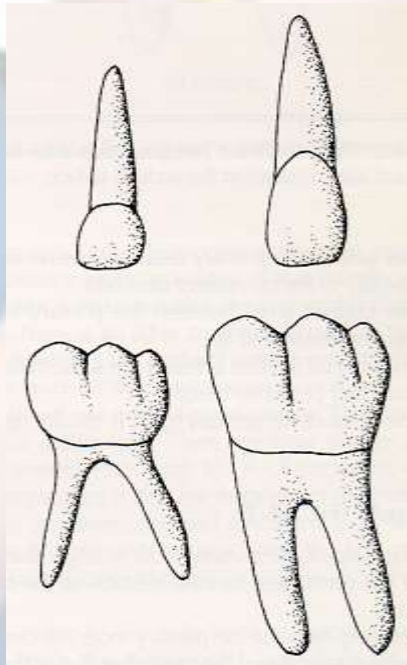
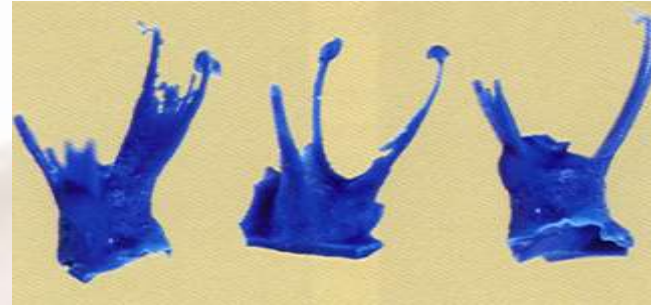
Óvodás korosztály: 3-6 év

- A tejfogak anatómiája, morfológiája;
- Az állcsontok fejlődése, csontnövekedés;
- Interceptív orthodontia

Óvodás korosztály: 3-6 év

A tejfogak
anatómiája,
morfológiája

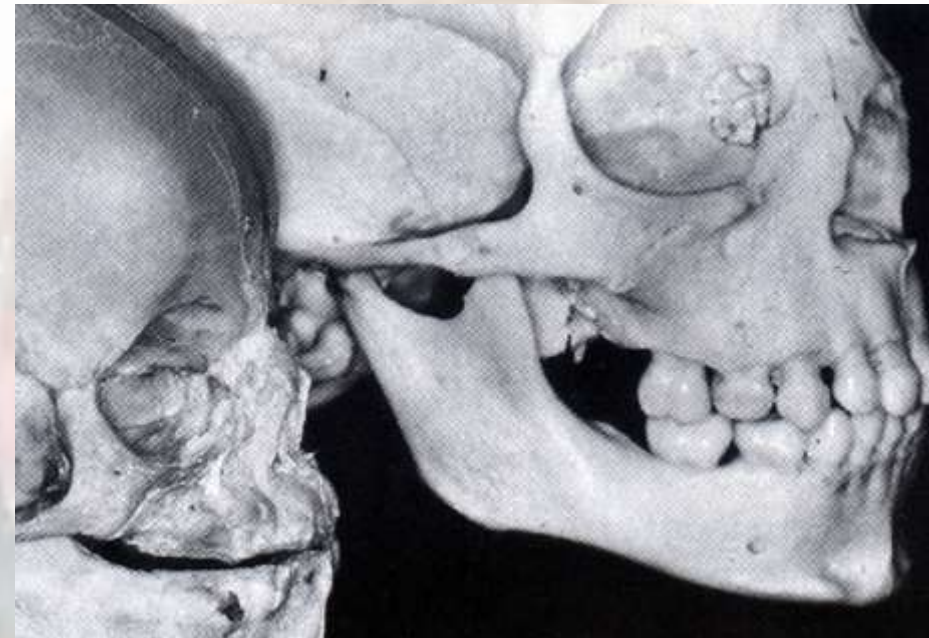

Felső tejmolarisok

Óvodás korosztály: 3-6 év

*Az állcsontok
fejlődése*

Ép tejfogazat

- Testhossz: 6 év 110-127cm, 12 év → 140 cm;
- Testsúly: 6 év 16-28 kg.

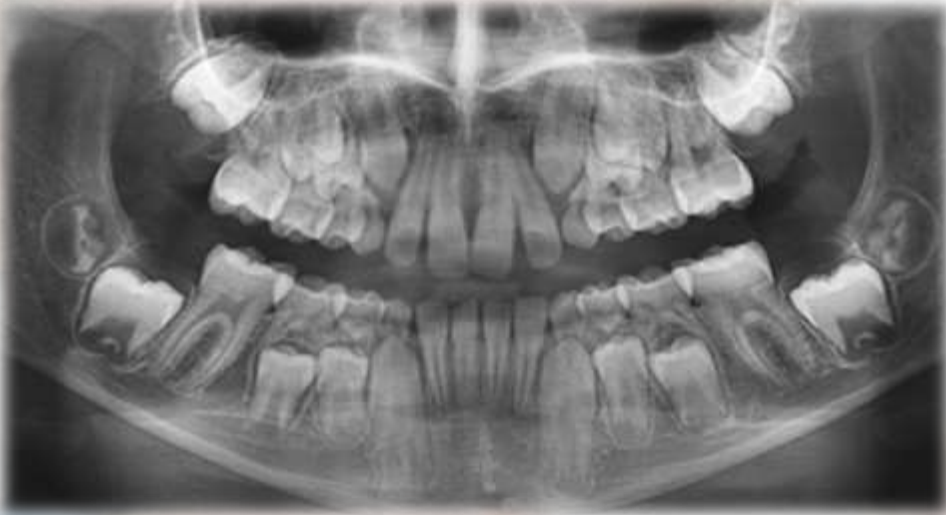
Iskolás korosztály: 6-12 év

- Vegyes és maradófogazat!

Iskolás korosztály: 6-12 év

~ 8 éves

- Lateralis (jobboldali) kereszttharapás!
- Sagittalis túlharapás: overjet!
- Deglutitio infantilis: nyelvlökéses nyelés.

Tejfogak áttörése 0-3 éves életkor

(Életkor hónapokban)

24 14 18 9 7 9 18 14 24

V IV III II I I II III IV V

20 12 16 7 6 7 16 12 20

6-12 éves életkor

- Fogváltás
- Esztétika
- Szájhygiéne

Maradófogak áttörése

(Életkor években)

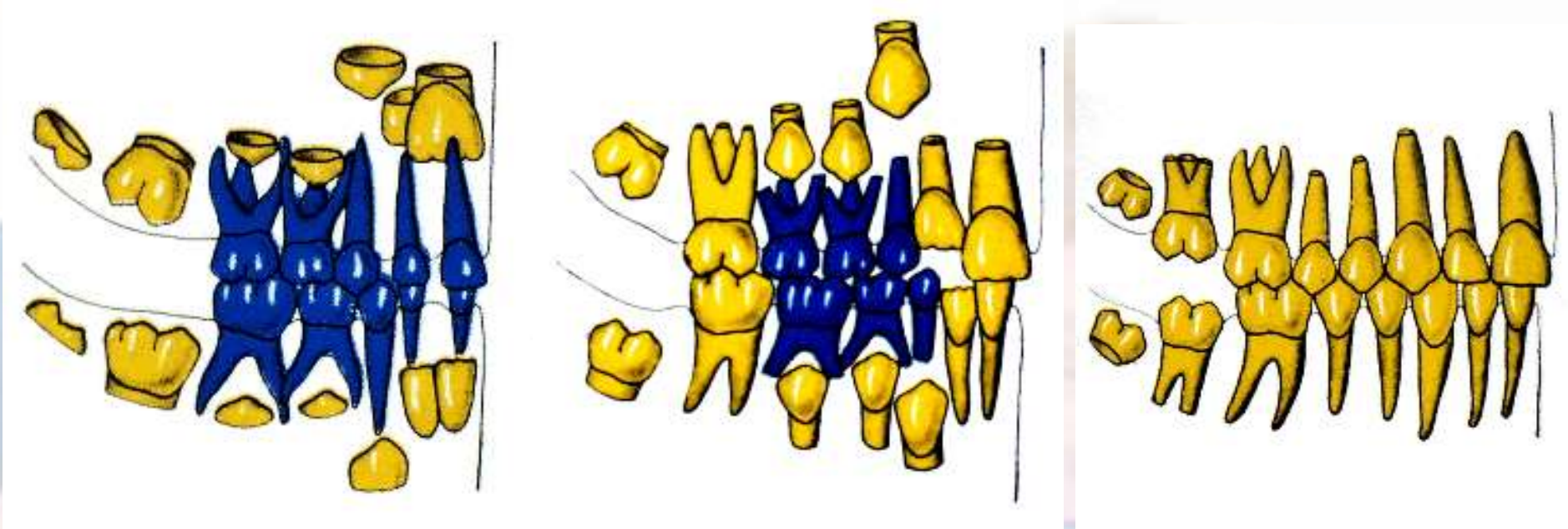
12 6 10 10 11 8 7-8 8 11 10 10 6 12

7 6 5 4 3 2 1 1 2 3 4 5 6 7

11 6 11 10 9 7 6-7 7 9 10 11 6 11

Eruptio - Fogváltás

Animáció forrása: <http://www.uni-muenster.de/studium/orga/vorlesungsverzeichnis.shtml>

12-18 éves korosztály

- Testhossz: 12 év ~140 cm,
18 év ♀ 150-175 cm, ♂ 160-190 cm;
- Testsúly: ?
- Maradófogazat?

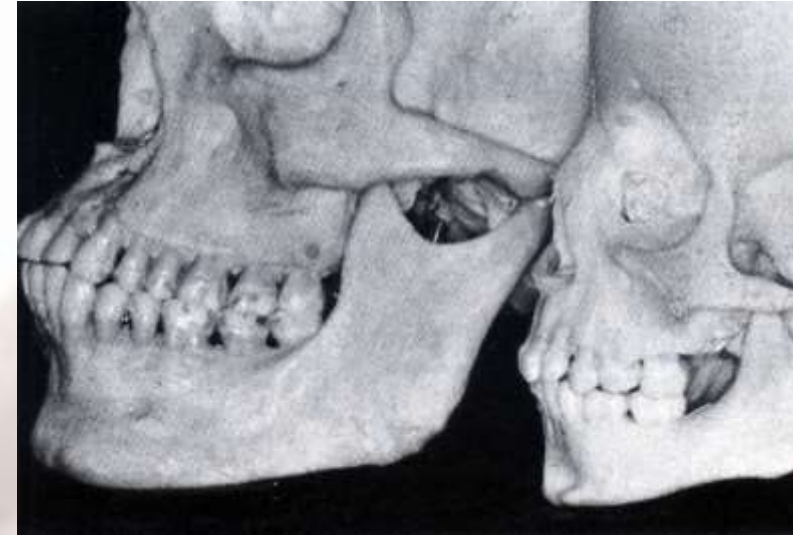
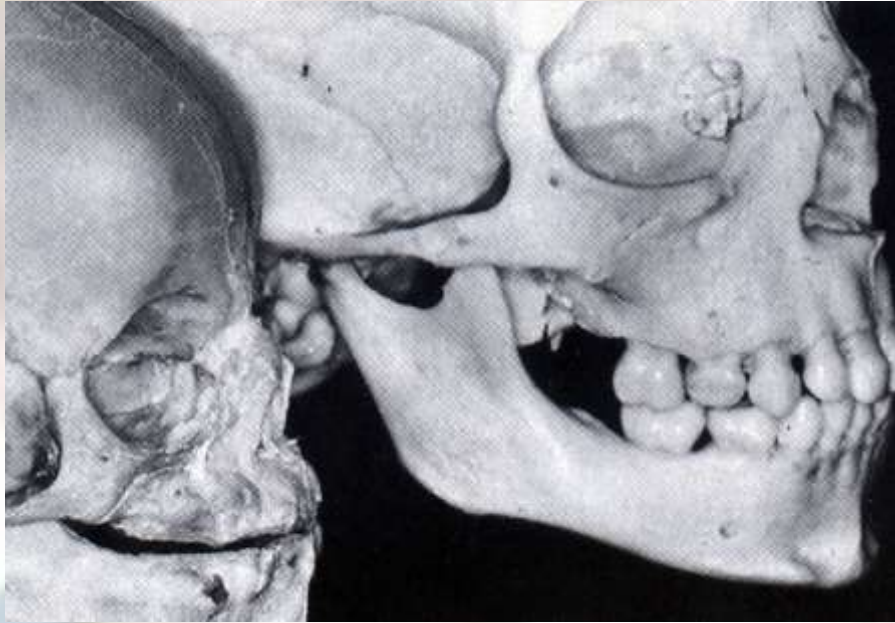

12-18 éves korosztály

- Esztétika
- Parodontopathiák

A processus alveolaris verticalis növekedése és az eruptio összefüggése

Tejfogcaries és következmények

Tejfogcaries és következmények

PULPEKTÓMIA ÉS GYÖKÉRKEZELÉS

A kezelés menete:

**A koronapulpa
eltávolítása**

Gyökértágítás

**Gyökérpulpa
eltávolítása**

PULPEKTÓMIA ÉS GYÖKÉRKEZELÉS

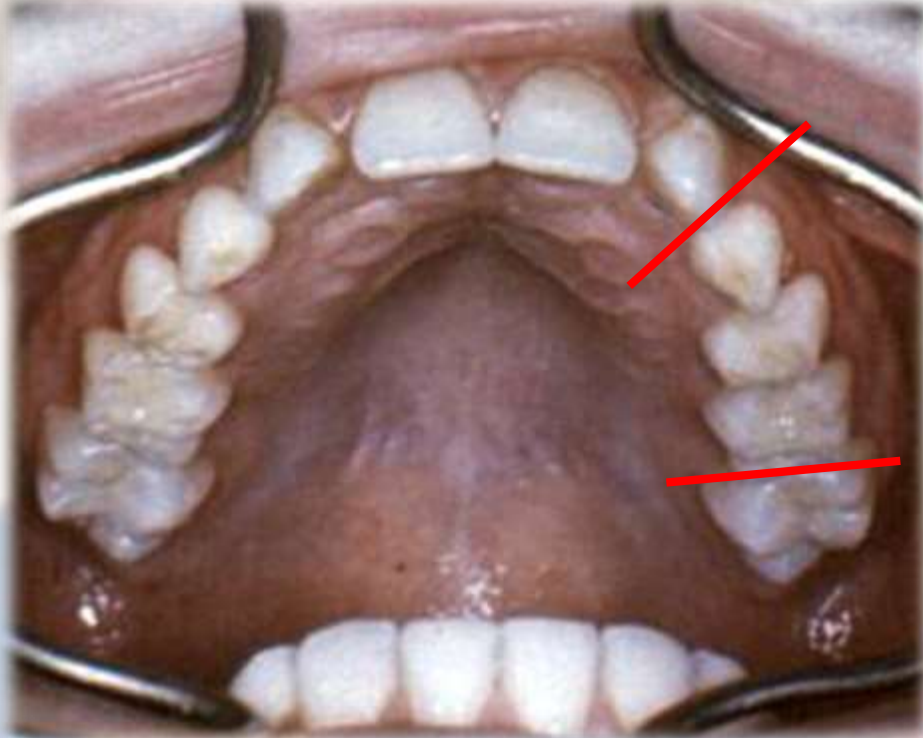
A kezelés menete:

- 🦷 **A gyökértágítás: 1,5-2 mm, röntgenapex;**
- 🦷 **reszelők és tágítók: ISO 30-35;**
- 🦷 **átöblítés: 0,5%-os nátriumhipoklorit-oldat.**

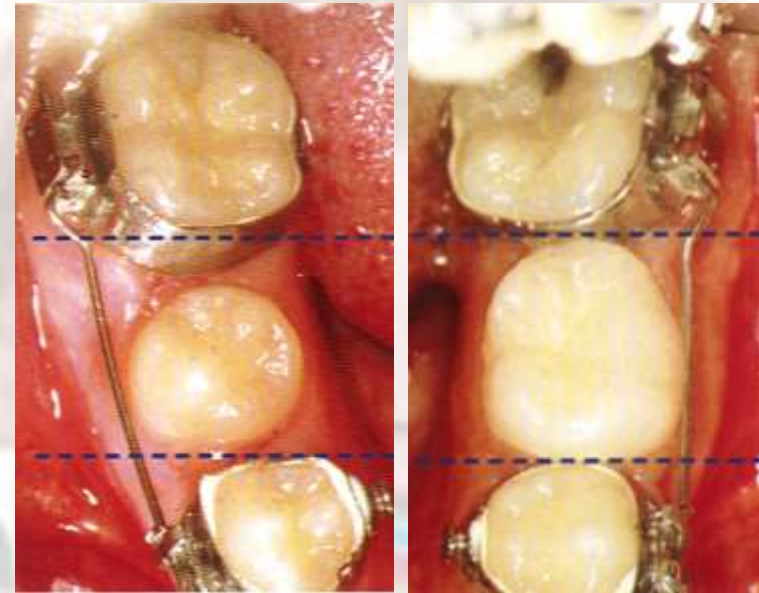
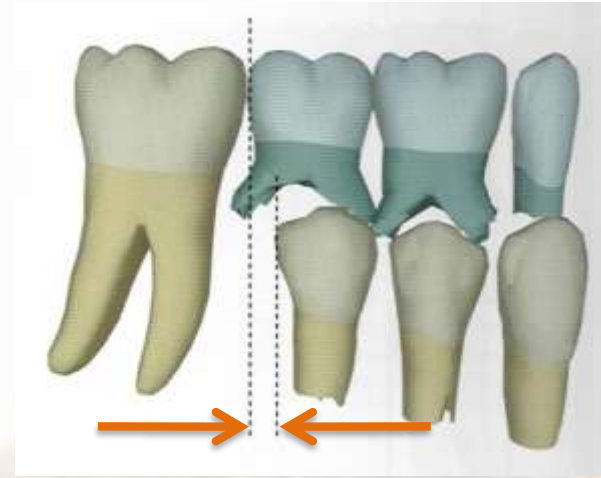
**A maradó fogcsíra sérülhet
túldimenzionált gyökértágítás
következtében**

VEGYESFOGAZAT

„LEEWAY SPACE”

„E-SPACE”

MARADÓFOGAZAT

Ca(OH)₂

kontroll: 6 hó

kontroll- 4 év

Ca(OH)₂

GP

5 év

GP

Első maradó molarisok!

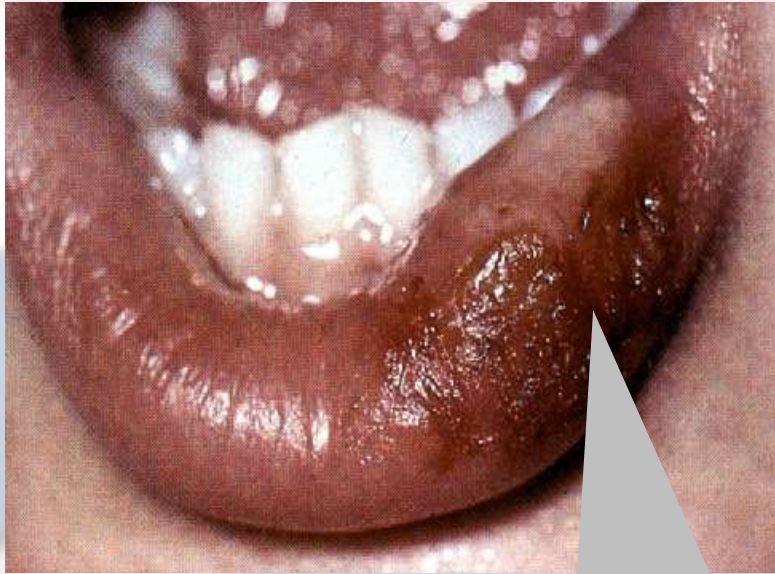
FÁJDALOM

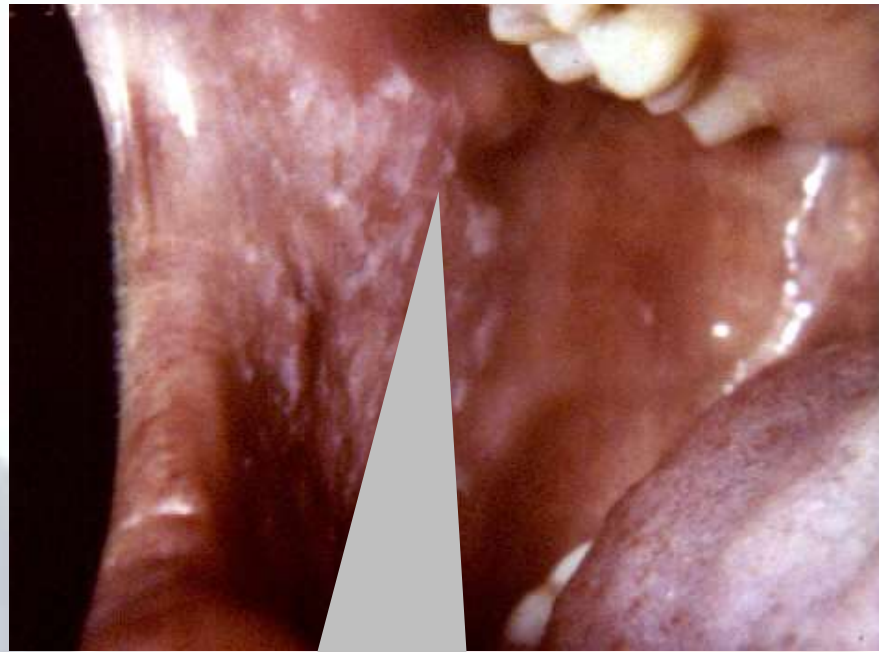
Lokális/általános érzéstelenítés

MORSICATIO

M. LABIORUM

M. BUCCARUM

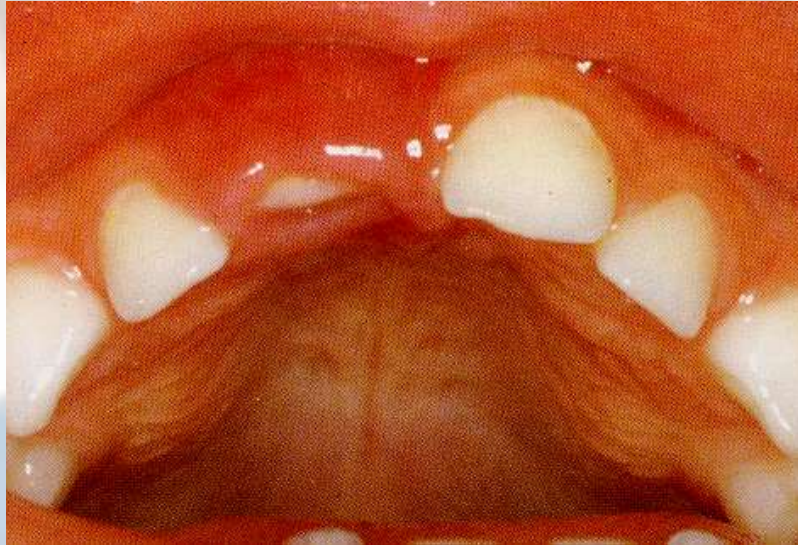

Gyermekekori protetikai rehabilitáció

TRAUMA

Tejfogazat

Vegyes- és maradófogazat

Trauma

korona helyreállítása

Traumás sérülések következményei

KOMPLIKÁCIÓK: tej- és maradófogazat;

Korképek:

- Elszíneződések, zománchypoplasiák;
- Fejlődési rendellenességek;
- Gyökérhypoplasia;
- Áttörési nehézségek: helyzeti rendellenességek, impactio.

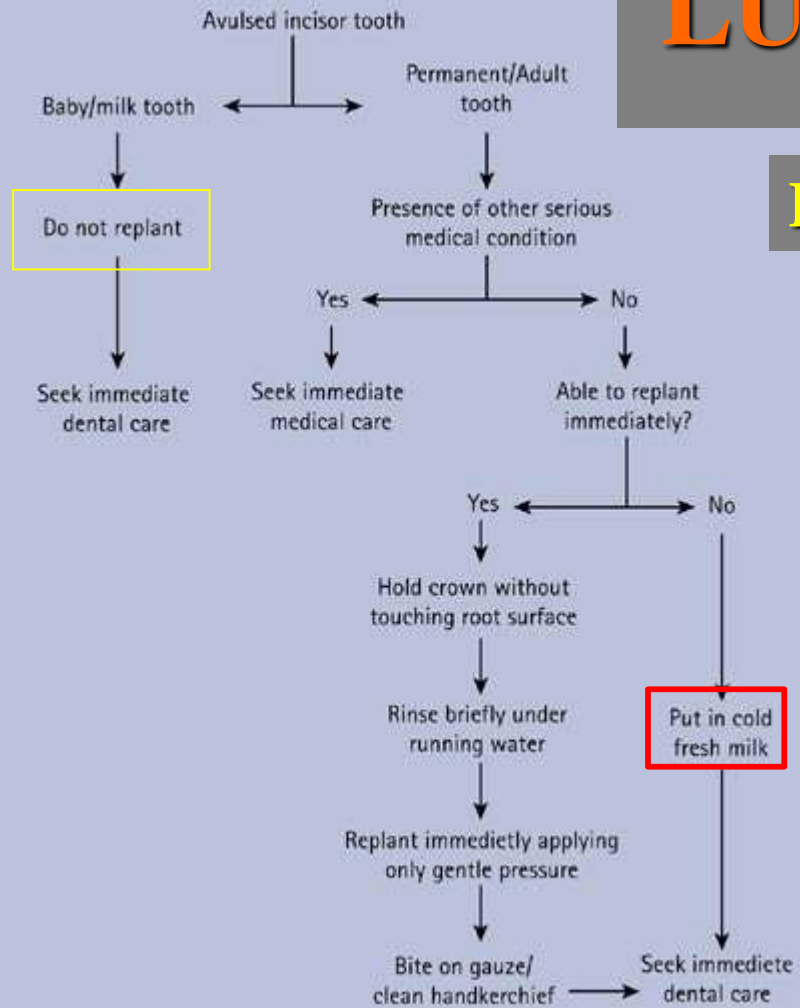

DILACERATIO DENTIS

LUXATIO TOTALIS

Protokol

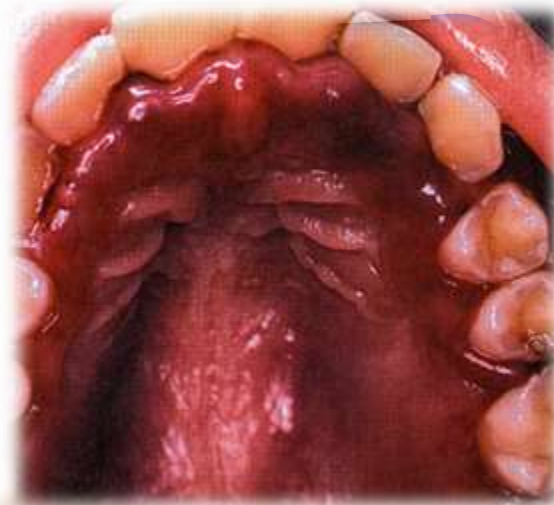
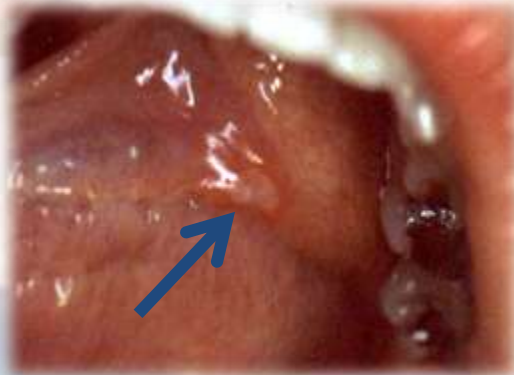

Lágyrész elváltozások

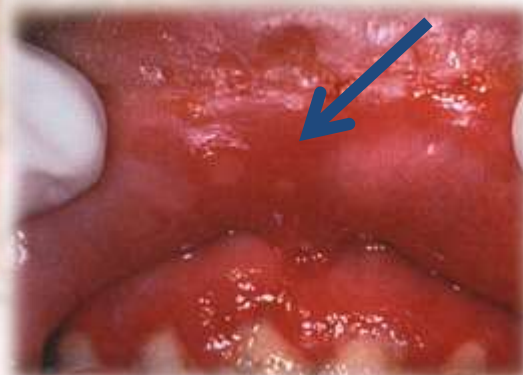

Herpes simplex

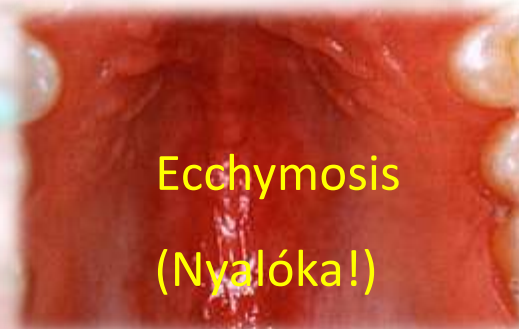
Akut myeloid leukemia

Aphta

Candidiasis oris

Ecchymosis
(Nyalóka!)

GYÓGYSZERKATEGÓRIÁK

- Fájdalom-/lázcsillapítók;
- *Lokális és felületi érzéstelenítők;*
- Baktériumellenes szerek - Antibiotikumok;
- Gombaellenes szerek – Antimicotikumok;
- Antivirális szerek;
- *Minor tranquillansok: diazepam, midazolam;*
- Bőr- és nyálkahártya-fertőtlenítők;
- Vérzéscsillapítók.

FONTOS KÉRDÉSEK

- Mit kezelünk?
- Milyen adagban, milyen hosszan?
- Mikor és hogyan kell bevenni – étkezésekhez igazítva?
- Milyen hatás(ok) várható(k)?
- Mellékhatások? Teendők.
- Mi a veszélye ha nem vette be, ha 1 vagy több adag kimaradt?
- Egyéb gyógyszerekkel való együtt alkalmazás.
- Kontroll.

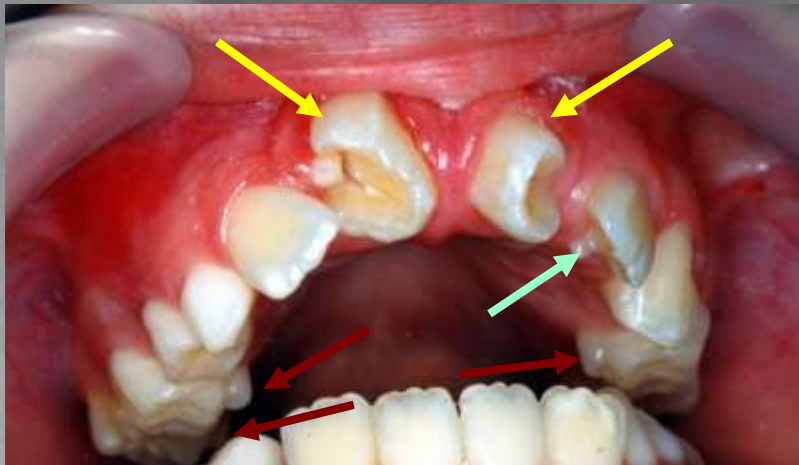
Tetracyclin okozta elszíneződés

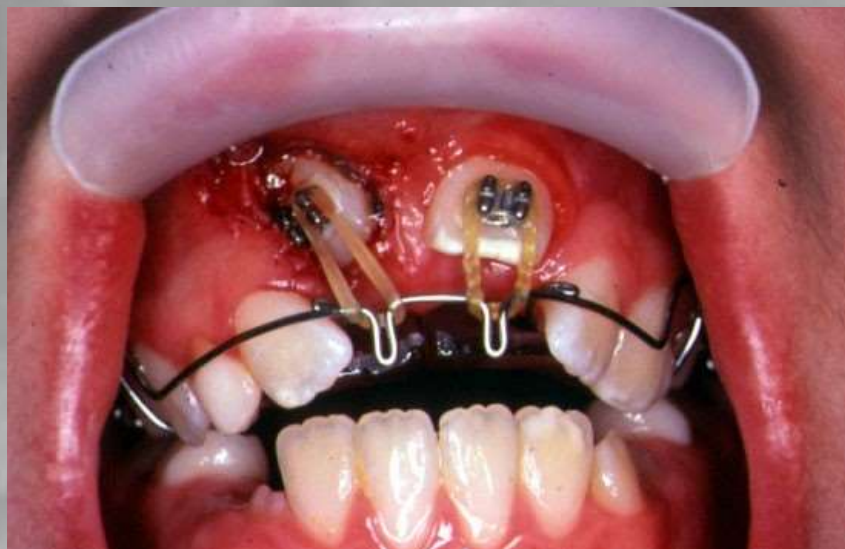
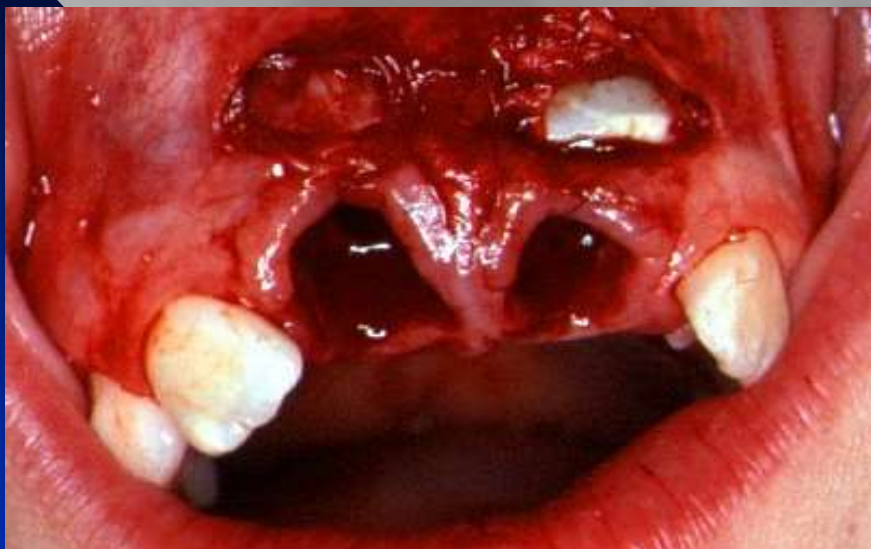
Esetbemutató

Hordó alakú és odontoma típusú dens supernumerarius

♀, 8 éves

Esetbemutató

Fogfejlődési rendellenességek: Szemfogaplasia

A gyermekfogászati komplex prevenció

CARIES
FOGAZATI ANOMÁLIA
PARODONTOPÁTIA

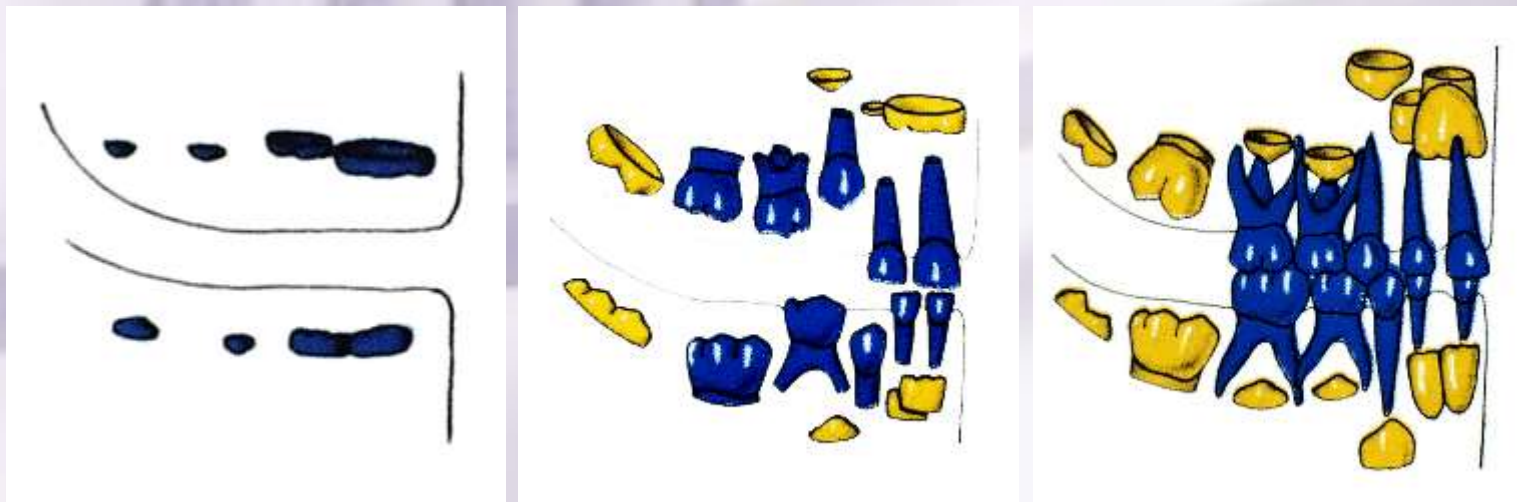

FOGVÁLTÁS – ún. fogsor-kiegészülés

~ 6 éves korban: M₁

Az effektív fogváltást 6 éves korban ún. fogsor-kiegészülés előzi meg: a tejfogak mögött megjelennek az *első maradó molárisok*;

- „Sechsjahrmolaren”;
- Mivel általában tünetmentes folyamat, ezért nagyon gyakran észrevétlen marad – szülők!

PREVENCIÓ HELYSZÍNEI

Otthon

Egészségügyi intézmények

Oktatási intézmények

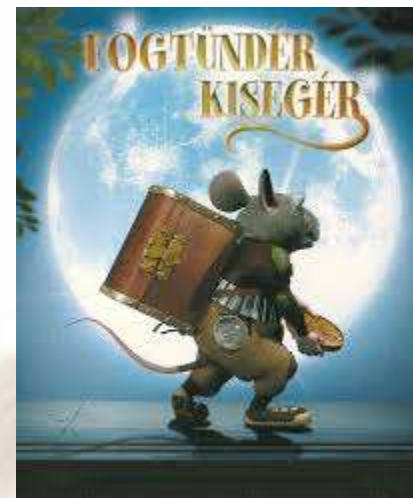
Szűrőprogramok változó helyszínei

A gyermekek fogászati kezelésének pszichológiai vonatkozásai

- Empátia,
- Fájdalom,
- Kölcsönös bizalom elve,
- Fokozatosság elve: „**tell, show, do**”.

A gyermek előzetes felkészítése:
• Szülők, gondozók, nevelők közös feladata!

KÉRDÉSEK

Képes Zoltánné Vera
Intézetvezető Asszisztens
OC Vezető Asszisztens

Szabóné Záhonyi Éva
Gábor Melinda

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Coffee Break

